

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการ
ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอม
อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ได้จ่ายเงินสินบนต้องการ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้าน หรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคาหรือคิดราคาขั้นต่ำ

คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อน น้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน

ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ดำเนินการกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของ

เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำใน

สถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝงหรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามาใช้อิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวขึ้นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมีได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรมหรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกรรมกับตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัท ที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติสถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน เดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องอาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการ ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องหรือการใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ที่มา : เอกสารประกอบโครงการปลูกฝังวิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม
จิตพอเพียง ความอาย และไม่ทนต่อการทุจริต (ป.ป.ช.) ประจำปี ๒๕๖๑

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอม
อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง**

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในการกระทำการทุจริต (Corruption Risk) จากการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และการให้บริการประชาชน การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการต่าง ๆ และการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้ จะไม่รวมความเสี่ยงการทุจริตจากการยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน การเงิน การบัญชีที่เป็นเท็จ (Fraud Risk) ซึ่งมักเกิดจากการกระทำของบุคคลเพียงลำพัง เนื่องจากระบบควบคุมภายในอ่อนแอ

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและและขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจและมีอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่ายังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎ ระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีก โอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต
๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น
๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคล เหล่านี้
๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่ เจ้าหน้าที่เพื่อให้

ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการ ก่อสร้าง และโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรมคุณธรรม ในสมัยโบราณความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดีคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่อง คนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐีคนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนซื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาปและไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอมได้แบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติการอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอมได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติการอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของหน่วยงาน
ตารางระบุความเสี่ยง (Know factor และ Unknown factor)

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (Know factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknown factor)
การให้หรือรับสินบนจากการอนุมัติการอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจของขวิญหรือผลประโยชน์ เช่น การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การขอดจดทะเบียนพาณิชย์ การขอใบประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น		√
การให้หรือรับสินบนจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจของขวิญหรือผลประโยชน์ เช่น การขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การขอยืมทรัพย์สินของทางราชการ เป็นต้น		√
การให้หรือรับสินบนจากการจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเลือกซื้อหรือจ้าง จากร้านที่ตนเองสนิทสนม หรือพวกพ้องของตนซึ่งอาจได้พัสดุที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมกับราคาหรือได้พัสดุที่มีราคาสูงกว่าปกติ		√
การให้หรือรับสินบนจากการบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		√

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอมกำหนดเกณฑ์สำหรับการใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจากจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)

พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง /ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

๒. เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งต่อการดำเนินงาน

การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน และผลกระทบทางการเงิน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ คุ้มครองความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ

๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิดX ผลกระทบ)
การอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียกรับหรือได้รับสินบน สิ้นน้ำใจของขวัณหรือผลประโยชน์ เช่น การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การขอจดทะเบียนพาณิชย์ การขอใบประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น	๓	๓	๙
การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียกรับหรือได้รับสินบน สิ้นน้ำใจของขวัณหรือผลประโยชน์ เช่น การขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การขอยืมทรัพย์สินของทางราชการ เป็นต้น	๒	๔	๘

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิดX ผลกระทบ)
การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเลือกซื้อหรือจ้างจากร้านที่ตนเองสนิทสนม หรือพวกพ้องของตนซึ่งอาจได้พัสดุที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมกับราคาหรือได้พัสดุที่มีราคาสูงกว่าปกติ	๓	๓	๙
การบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้ายโอนเลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่ พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	๒	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาสเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตแบ่งออกเป็น

 สถานะสีเขียว เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ :

 สถานะสีเหลือง เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง : และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง

ปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

 สถานะสีส้ม เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

 สถานะสีแดง เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก : คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (high Risk :H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk :M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk :L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)					
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)					
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางการประเมินความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
การอนุมัติการ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ เรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญหรือผลประโยชน์ เช่น การ ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การขอลด ทะเบียนพาณิชย์ การขอใบประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น			✓	
การใช้อำนาจตาม กฎหมายหรือการ ให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ เรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญหรือผลประโยชน์ เช่น การ ขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การขอยืม ทรัพย์สินของทางราชการ เป็นต้น		✓		
การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อจัด จ้าง โดยเลือกซื้อหรือจ้างจากร้านที่ ตนเองสนิทสนม หรือพวกพ้องของ ตนซึ่งอาจได้พัสดุที่มีคุณภาพไม่ เหมาะสมกับราคาหรือได้พัสดุที่มี ราคาสูงกว่าปกติ			✓	
การบริหารงาน บุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือนและการ มอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่ พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง		✓		

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอม อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงานเรียกรับหรือได้รับสินบนสินน้ำใจ ของขวัญหรือผลประโยชน์ เช่น การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การขอจดทะเบียนพาณิชย์ การขอใบประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น	สูง	๑.การให้บริการยึดปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ๒.การจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสอมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน	๑. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อยึดถือปฏิบัติให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน ๒.จัดให้มีมาตรการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๓. จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากร ของอบต.แหลมสอมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ๔.จัดให้มีระบบและช่องทางรับ เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต ของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก ๕.กำหนดบทลงโทษหากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรับสินบนหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น	๑ ต.ค.๖๗ - ๓๐ ก.ย.๖๘	-กองช่าง -สำนักปลัด

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียกร้องหรือได้รับสินบนสินน้ำใจของขวัญหรือผลประโยชน์ เช่น การขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การขอเยี่ยมทรัพย์สินของทางราชการ เป็นต้น	ปานกลาง	๑. มาตรการแสดงเจตนาารมณ์ในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๒. ส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๓. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑. ให้มีการแสดงเจตนาารมณ์/บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันการทุจริต การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ๒. จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากร ของอบต. แหลมสอม ๓. จัดส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสมาชิกสภาท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่รัฐ ๕. กำหนดบทลงโทษ หากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานรับสินบนหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น	๑ ต.ค.๖๗ - ๓๐ ก.ย.๖๘	-กองช่าง -สำนักปลัด

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเลือกซื้อหรือจ้างจากร้านที่ตนเองสนิทสนม หรือพวกพ้องของตนซึ่งอาจได้พัสดุที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมกับราคาหรือได้พัสดุที่มีราคาสูงกว่าปกติ	สูง	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายไม่เรียกรับสินบน ๒. มาตรการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่สมควรผิดวัตถุประสงค์หรือไม่มีประสิทธิภาพ ๓. มาตรการแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของหน่วยงาน	๑.ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ๒.เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ๓.จัดให้มีมาตรการไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๔.จัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก ๕.กำหนดบทลงโทษหากผู้บริหาร/ผู้มีอำนาจในการจัดซื้อ/จัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรับสินบนหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น	๑ ต.ค.๖๗ - ๓๐ ก.ย.๖๘	กองคลัง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ อำนาจหน้าที่ในการการบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานบุคคล ๒. จัดทำมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ อำนาจหน้าที่ในการบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานบุคคล ๒. สร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ๓. กำหนดบทลงโทษหากผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรับสินบนหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น	๑ ต.ค.๖๗ - ๓๐ ก.ย.๖๘	สำนักปลัด